23/07/2021

Να χαρτογραφήσουμε τις χριστιανικές συντεταγμένες της Ευρώπης

/ Επικαιρότητα

«Ναι, η Ευρώπη δεν μπορεί να είναι μια περίκλειστη ήπειρος -άλλωστε αυτό θα ήταν ουτοπία στην εποχή της παγκοσμιοποίησης- δεν μπορεί, όμως, να είναι ανοχύρωτη, και πολύ περισσότερο να υποστείλει τη σημαία των αξιών της, να ακυρώσει την ταυτότητά της στο όνομα της συμβίωσης και ενός ασαφούς πολυπολιτισμού». Τα παραπάνω τόνισε ο Γενικός Γραμματέας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), βουλευτής Λαρίσης της Νέας Δημοκρατίας, κ. Μάξιμος Χαρακόπουλος στην κεντρική ομιλία του κατά την έναρξη της Γενικής Συνέλευσης της ΔΣΟ, η οποία διεξάγεται στη Γεωργιούπολη Αποκορώνου Χανίων, και σε αυτήν συμμετέχουν κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι από δεκάδες χώρες, καθώς και εκπρόσωποι του Οικουμενικού Πατριαρχείου,

των Ορθόδοξων Πατριαρχείων και διεθνών Οργανώσεων.

Την έναρξη των εργασιών κήρυξε ο αντιπρόεδρος του Ελληνικού Κοινοβουλίου Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος, που παράλληλα μετέφερε μήνυμα του προέδρου της Βουλής Κωνσταντίνου Τασούλα. Διαβάστηκαν μηνύματα του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, από τον Γέροντα Χαλκηδόνος κ. Εμμανουήλ, της Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Αικατερίνης Σακελλαροπούλου, του Πατριάρχη Αντιοχείας κ.κ. Ιωάννη και του Πατριάρχη Μόσχας κ.κ. Κυρίλλου, ενώ παρεμβάσεις έκαναν, μεταξύ άλλων, ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κώστας Τσιάρας, η αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Ντόρα Μπακογιάννη και ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν κ. Μαργαρίτης Σχινάς.

Ο Μάξιμος Χαρακόπουλος, μεταξύ άλλων, αναφέρθηκε στο μέλλον της Ευρώπης μετά από την κρίση, θέτοντας το ερώτημα, «ποιες μπορούν να είναι οι προτάσεις για αυτό το κοινό αύριο από εμάς τους ορθοδόξους στο θρήσκευμα κοινοβουλευτικούς, με το κοινό πολιτισμικό υπόβαθρο που ορίζεται από την κοινή θρησκευτική πίστη, τις κοινές παραδόσεις, τα κοινά, για να χρησιμοποιήσω μια ωραία έκφραση, συμπεφωνημένα υπονοούμενα, τους κοινούς κώδικες δηλαδή της συνεννόησης μεταξύ μας», υπογραμμίζοντας ότι«τα σοφά διδάγματα που μας αφήνει η πανδημία πρέπει να τα αφομοιώσουμε και να τα μετουσιώσουμε σε πράξεις στη ζωή μας. Η ανθρωπότητα για να αντιμετωπίσει την απειλή του θανάτου από τον μικροσκοπικό αυτό εχθρό έπρεπε να δράσει σε συντονισμό και από κοινού. Και στο βαθμό που το έκανε είχε σημαντικές επιτυχίες. Η αλληλεξάρτηση είναι εμφανής, καθώς αν παραμείνουν μαύρες τρύπες στον

πλανήτη, ολόκληρος ο πλανήτης είναι σε κίνδυνο. Και αυτή η αλληλεξάρτηση οδηγεί μοιραία στην αλληλεγγύη στον συνάνθρωπό μας, στους άλλους λαούς και στα άλλα κράτη που έχουν την ανάγκη βοηθείας κατά το ευαγγελικό ‘αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σ’ εαυτόν’». Το ηθικό πρόταγμα, ωστόσο, για να εμπεδωθεί στις ευρωπαϊκές κοινωνίες πρέπει να μην παραμένει μόνον στο επίπεδο των εξωτερικών κανόνων, αλλά να γίνει εσωτερικό βίωμα. Ο ευρωπαϊκός χώρος, όμως, πλήττεται εδώ και δεκαετίες από μια προσπάθεια κάποιων κύκλων να αποσπάσουν από τον πολιτισμό του, βασικούς πυλώνες της ύπαρξής του, χωρίς τους οποίους θα πάψει να είναι ευρωπαϊκός και μάλλον θα πάψει να είναι και διακριτός πολιτισμός.

Αναφέρομαι βεβαίως στην χριστιανική παράδοση, η οποία σε συνδυασμό με την αρχαία, την κλασσική γραμματεία και το ρωμαϊκό δίκαιο, διαμόρφωσε τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, τον ευρωπαίο άνθρωπο. Αυτή η απόπειρα να κοπούν οι ρίζες του ευρωπαϊσμού θα έχει ως τελικό αποτέλεσμα να μαραθούν οι ανθοί του ευρωπαϊκού δέντρου, και το ίδιο να ξεραθεί».

Βαβέλ το ασαφές “πολυπολιτισμικό όραμα”

Ως γνωστόν, το ζήτημα της χριστιανικής ταυτότητας της Ευρώπης είχε τεθεί και κατά την περίοδο της κατάρτισης του Συντάγματος της Ευρώπης το 2005, όμως ορισμένα εκκοσμικευμένα ευρωπαϊκά κράτη της Δυτικής Ευρώπης ήγειραν ενστάσεις και η αναφορά στις ευρωπαϊκές χριστιανικές ρίζες παραπέμφθηκε στις καλένδες. Η Δ.Σ.Ο. θεωρεί ότι η ευκαιρία που χάθηκε τότε, μας δίνεται εκ νέου για

να χαρτογραφήσουμε και πάλι τις χριστιανικές συντεταγμένες της Ευρώπης κατά τρόπο φραστικό, αλλά και εμπράκτως.

Σε κάποιους έχουν επικρατήσει, όπως φαίνεται, εμμονικές ιδεοληψίες για το ευρωπαϊκό μέλλον. Αντικαθιστώντας το όραμα της κομουνιστικής κοινωνίας, από το οποίο επίσης εξοβελίστηκε η χριστιανική παράδοση, και το οποίο οδήγησε εντέλει σε τραγωδίες το ανατολικό ευρωπαϊκό τμήμα, σήμερα γίνεται λόγος για ένα ασαφές πολυπολιτισμικό όραμα. Ένα όραμα στο οποίο τα αμιγή ευρωπαϊκά χαρακτηριστικά θα πρέπει να υποχωρήσουν, αν όχι να εξαφανιστούν, για να επιτευχθεί η συμβίωση ανθρώπων διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής, χωρίς καμία διάθεση ενσωμάτωσης στον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής.Ήδη, παρακολουθούμε το άτοπο αυτών των προσδοκιών. Εκεί όπου έχουν επικρατήσει αυτές οι λογικές συχνά εμφανίζονται σύγχρονες βαβέλ, που ενίοτε μετατρέπονται σε εστίες μισαλλοδοξίας, φανατισμού και βίας, που με τη σειρά τους τροφοδοτούν ολοκληρωτικές ιδεολογίες, που ελπίζαμε ότι είχαν σβηστεί από την ευρωπαϊκή ιστορία δια παντός».

Οικουμενικός Πατριάρχης

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος στο μήνυμά του, μεταξύ άλλων, τονίζει τα εξής «Υπ’ αυτάς τας σκοτεινάς συνθήκας και με τοιαύτα λίαν χαλεπά δεδομένα, καλείσθε, αγαπητοί, να καταθέσητε, ως Χριστιανοί Ορθόδοξοι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι, λόγον ελπίδος, εν Χριστώ Ιησού τω Νικητή του θανάτου, ελπίδος, δια το αύριον της Ευρώπης και του κόσμου! Λόγον, ο οποίος θα φωτίση ευαγγελικώς και λυτρωτικώς τα βήματα όχι μόνον των Χριστιανών ψηφοφόρων σας, αλλά και των κυβερνήσεών σας και όλης αδιακρίτως της ανθρωπότητος. Ναι ημείς οι πιστεύοντες εις τον Θεάνθρωποιν Λυτρωτήν του Κόσμου, τον βαστάζοντα τας ασθενείας, τα πάθη και τον όλον φόρτον των ψυχών και της ζωής ημών ΙησούνΧριστον, εξ ιδίας εμπειρίας δυνάμεθα να διακηρύξωμεν ότι τον τελευταίονλόγον δεν τον έχει ο λοιμός, η πανδημία και τα παρεμπόμενά των, αλλ’ Εκείνος ο οποίος είναι η Ζωή και η Ανάστασης και εκφράζει θυσιαστικώς την προς τον άνθρωπον αγάπην της ΤρισηλίουΘεότητος».

Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Η πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κατερίνα Σακελλαροπούλου στο μήνυμά της, μεταξύ άλλων, σημειώνει: «Η προβολή της Ορθοδοξίας και η ανάδειξη της ως βασικού πυλώνα του σύγχρονου πολιτισμού είναι στις μέρες μας, πιο επίκαιρη από ποτέ. Σε ένα διεθνές περιβάλλον που επαναπροσδιορίζεται καθημερινά λόγω των ποικίλων αστάθμητων παραγόντων, κορυφώνεται η ευθύνη όλων μας να

εκφέρουμε με νηφαλιότητα λόγο καταλλαγής και ελπίδας, δομικά στοιχεία της ορθόδοξης παράδοσης.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα στέκεται αρωγός και συμπαραστάτης σε κάθε προσπάθεια που στοχεύει στον σεβασμό των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, στις οποίες συγκαταλέγονται και οι θρησκευτικές. Στηρίζουμε το θεσμικό διάλογο, σε εσωτερικό και διεθνές επίπεδο, ως μέσο για την ειρηνική συνύπαρξη πολιτισμών και θρησκειών. Παρακολουθούμε με ενδιαφέρον κάθε εκστρατεία για την προστασία των δικαιωμάτων των χριστιανών, καθώς και των πιστών όλων των δογμάτων και ομολογιών, σε χώρες όπου αυτοί διώκονται για τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις. Στο ίδιο πλαίσιο στηρίζουμε κάθε πρωτοβουλία για τη διάσωση χριστιανικών μνημείων και ναών που καταστρέφονται από εκδηλώσεις φανατισμού και μισαλλοδοξίας, είτε υφίστανται αλλαγή της χρήσης τους. Η απόφαση μετατροπής της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη και της Μονής της Χώρας σε μουσουλμανικά τεμένη, τραυματίζει την πανανθρώπινη αρχή περί σεβασμού στην ιστορία και την διαφορετικότητα και υποβαθμίζει, κάθε προσπάθεια για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς από τη λήθη».

Υπουργός Δικαιοσύνης

Ο εκπρόσωπος της κυβέρνησης, υπουργός Δικαιοσύνης, κ. Κώστας Τσιάρας στον χαιρετισμό του υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, ότι «ειδικά, σήμερα, περίοδο κατά την οποία χριστιανικοί πληθυσμοί συνεχίζουν να διώκονται στη Μέση Ανατολή, ενώ χριστιανικά μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς κινδυνεύουν όπως η Αγιά Σοφιά στην Κωνσταντινούπολη ή πολύ χειρότερα καταστρέφονται, όπως στη Συρία, η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας μπορεί να διευρύνει τον παρεμβατικό της ρόλο σε έναν κόσμο που αλλάζει με κατακλυσμιαίους ρυθμούς. […] Σε αυτή τη δυναμική των διακοινοβουλευτικών θεσμών συμμετέχει ενεργά η ελληνική κυβέρνηση, η οποία στηρίζει τις δράσεις και τις πρωτοβουλίες της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας και προσωπικά του Γενικού της Γραμματέα, κ. Μάξιμου Χαρακόπουλου. Γιατί η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη έχει συνειδητοποιήσει πλήρως πως ο Ελληνισμός της Διασποράς και οι Ελληνορθόδοξες Εκκλησίες απανταχού της Γης, λειτουργούν ως πολλαπλασιαστές της εθνικής μας ισχύος. Μια εθνική ισχύς σταθερά προσανατολισμένη στο σεβασμό της διεθνούς νομιμότητας και της ενίσχυσης της διεθνούς συνεργασίας. Προσανατολισμένη στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στο σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της ζωής, που αποτελούν και το πανανθρώπινο μήνυμα της Ορθοδοξίας».

Ακολουθεί η κεντρική ομιλία του Γενικού Γραμματέα της ΔΣΟ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Και από το βήμα της Γενικής Συνελεύσεως θα ήθελα να σας καλωσορίσω στην Ελλάδα και στην Κρήτη. Κατορθώσαμε σε μια ιδιαίτερα δύσκολη συγκυρία, που έχει προκαλέσει για περισσότερο από ενάμιση έτος η πανδημία του Covid 19, να βρεθούμε από κοντά σε αυτό το φιλόξενο και πανέμορφο ελληνικό νησί με την πλούσια ιστορία.

Θα θέλαμε βεβαίως η κατάσταση να ήταν περισσότερο ευνοϊκή. Να είχαμε αφήσει πίσω μας τον εφιάλτη της πανδημίας, τα υγειονομικά μέτρα περιορισμού και προστασίας, τις μάσκες, τις προφυλάξεις. Θα θέλαμε να είχαμε εισέλθει ήδη στην μετά-covid εποχή. Να χαράζαμε με την αισιοδοξία που χαρίζει πάντοτε στους ανθρώπους το τέλος ενός πολέμου, τα σχέδια του αύριο.

Να ατενίζαμε τους νέους ορίζοντες που θα μπορούσαμε να ταξιδέψουμε με την αυτοπεποίθηση της νίκης κατά ενός εχθρού, που αν και αόρατος στο μάτι μας, κατόρθωσε να προκαλέσει εκατόμβες θυμάτων και να υπονομεύσει τον φυσιολογικό βίο μας, την καθημερινότητά μας, τις κοινωνικές μας σχέσεις, τις οικονομικές συναλλαγές.

Δυστυχώς, όμως, δεν μπορούμε να αισθανθούμε έτσι, τουλάχιστον όχι ακόμη. Γιατί μπορεί το παγκόσμιο εμβολιαστικό πρόγραμμα να βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη εδώ και πολλούς μήνες, μπορεί να υψώνεται σταδιακά το περίφημο αυτό τείχος της

ανοσίας που θα προστατέψει την υγεία των πολιτών και των κοινωνιών, μπορεί να μειώθηκαν οι θάνατοι και οι νοσηλευόμενοι, ωστόσο η απειλή είναι ακόμη παρούσα.

Ο ιός συνεχίζει να προσβάλει συνανθρώπους μας, στα νοσοκομεία συνεχίζουν να εισάγονται ασθενείς, ο φόβος συνεχίζει να μας τυραννά.

Είναι φανερό ότι το τείχος που δημιουργήσαμε είναι ακόμη ατελές, ότι έχει ακόμη ρωγμές. Και οι ρωγμές αυτές είναι οι αρνητές του εμβολιασμού, οι οποίοι είτε είναι θύματα μιας άκρατης συνωμοσιολογίας που διαπερνά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, είτε ενός ενδόμυχου και άλογου φόβου.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, το αποτέλεσμα είναι ανησυχητικό, καισε συνδυασμό με τις μεταλλάξεις του ιού, αναβάλουν την πολυαναμενόμενη έξοδο από το τούνελ αυτής της δοκιμασίας, πολλαπλασιάζοντας τις αρνητικές συνέπειές της.

Ποιο μπορεί, όμως, να είναι το μέλλον μας ως Ευρώπη μετά από αυτήν την κρίση; Ποιοι οι ορίζοντες που ανοίγονται μπροστά μας και ως Ευρωπαίοι πολίτες μπορούμε να κατευθυνθούμε;
Και ποιες μπορούν να είναι οι προτάσεις για αυτό το κοινό αύριο από εμάς τους ορθοδόξους στο θρήσκευμα κοινοβουλευτικούς, με το κοινό πολιτισμικό υπόβαθρο που ορίζεται από την κοινή θρησκευτική πίστη, τις κοινές παραδόσεις, τα κοινά, για να χρησιμοποιήσω μια ωραία έκφραση, συμπεφωνημένα υπονοούμενα, τους κοινούς κώδικες δηλαδή της συνεννόησης μεταξύ μας;
Θέλοντας να συμβάλω στη συζήτηση που θα διεξαχθεί αυτές τις ημέρες και ως τροφή για συλλογισμό, θα αναφερθώ σε μερικά σημεία, που έγκεινται τόσο στην παρούσα συγκυρία όσο και στο γενικότερο προβληματισμό για το μέλλον της Ευρώπης.

Ξεκινώ από τα σοφά διδάγματα που μας αφήνει η πανδημία και τα οποία πρέπει να τα αφομοιώσουμε και να τα μετουσιώσουμε σε πράξεις στη ζωή μας. Η ανθρωπότητα για να αντιμετωπίσει την απειλή του θανάτου από τον μικροσκοπικό αυτό εχθρό έπρεπε να δράσει σε συντονισμό και από κοινού. Και στο βαθμό που το έκανε είχε σημαντικές επιτυχίες.

Η αλληλεξάρτηση είναι εμφανής,καθώς αν παραμείνουν μαύρες τρύπες στον πλανήτη, ολόκληρος ο πλανήτης είναι σε κίνδυνο. Και αυτή η αλληλεξάρτηση οδηγεί μοιραία στην αλληλεγγύη στον συνάνθρωπό μας, στους άλλους λαούς και στα άλλα κράτη που έχουν την ανάγκη βοηθείας κατά το ευαγγελικό «αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σ’ εαυτόν» (Ματθ. κβ’, 37-39).

Το ηθικό πρόταγμα, ωστόσο, για να εμπεδωθεί στις ευρωπαϊκές κοινωνίες πρέπει

να μην παραμένει μόνον στο επίπεδο των εξωτερικών κανόνων, αλλά να γίνει εσωτερικό βίωμα. Ο ευρωπαϊκός χώρος, όμως, πλήττεται εδώ και δεκαετίες από μια προσπάθεια κάποιων κύκλων να αποσπάσουν από τον πολιτισμό του, βασικούς πυλώνες της ύπαρξής του, χωρίς τους οποίους θα πάψει να είναι ευρωπαϊκός και μάλλον θα πάψει να είναι και διακριτός πολιτισμός.

Αναφέρομαι βεβαίως στην χριστιανική παράδοση, η οποία σε συνδυασμό με την αρχαία, την κλασσική γραμματεία και το ρωμαϊκό δίκαιο, διαμόρφωσε τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, τον ευρωπαίο άνθρωπο. Αυτή η απόπειρα να κοπούν οι ρίζες του ευρωπαϊσμού θα έχει ως τελικό αποτέλεσμα να μαραθούν οι ανθοί του ευρωπαϊκού δέντρου, και το ίδιο να ξεραθεί.

Ως γνωστόν, το ζήτημα της χριστιανικής ταυτότητας της Ευρώπης είχε τεθεί και κατά την περίοδο της κατάρτισης του Συντάγματος της Ευρώπης το 2005, όμως ορισμένα εκκοσμικευμένα ευρωπαϊκά κράτη της Δυτικής Ευρώπης ήγειραν ενστάσεις και η αναφορά στις ευρωπαϊκές χριστιανικές ρίζες παραπέμφθηκε στις καλένδες.

Η Δ.Σ.Ο. θεωρεί ότι η ευκαιρία που χάθηκε τότε, μας δίνεται εκ νέου για να χαρτογραφήσουμε και πάλι τις χριστιανικές συντεταγμένες της Ευρώπης κατά τρόπο φραστικό, αλλά και εμπράκτως.
Σε κάποιους έχουν επικρατήσει, όπως φαίνεται, εμμονικές ιδεοληψίες για το ευρωπαϊκό μέλλον. Αντικαθιστώντας το όραμα της κομουνιστικής κοινωνίας, από το οποίο επίσης εξοβελίστηκε η χριστιανική παράδοση, και το οποίο οδήγησε εντέλει σε τραγωδίες το ανατολικό ευρωπαϊκό τμήμα, σήμερα γίνεται λόγος για ένα ασαφές πολυπολιτισμικό όραμα.

Ένα όραμα στο οποίο τα αμιγή ευρωπαϊκά χαρακτηριστικά θα πρέπει να υποχωρήσουν, αν όχι να εξαφανιστούν, για να επιτευχθεί η συμβίωση ανθρώπων διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής, χωρίς καμία διάθεση ενσωμάτωσης στον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής.

Ήδη, παρακολουθούμε το άτοπον αυτών των προσδοκιών. Εκεί όπου έχουν επικρατήσει αυτές οι λογικές συχνά εμφανίζονται σύγχρονες βαβέλ, που ενίοτε μετατρέπονται σε εστίες μισαλλοδοξίας, φανατισμού και βίας, που με τη σειρά τους τροφοδοτούν ολοκληρωτικές ιδεολογίες, που ελπίζαμε ότι είχαν σβηστεί από την ευρωπαϊκή ιστορία δια παντός.

Ναι, η Ευρώπη δεν μπορεί να είναι μια περίκλειστη ήπειρος –άλλωστε αυτό θα ήταν ουτοπία στην εποχή της παγκοσμιοποίησης- δεν μπορεί, όμως, να είναι

ανοχύρωτη, και πολύ περισσότερο να υποστείλει τη σημαία των αξιών της, να ακυρώσει την ταυτότητά της στο όνομα της συμβίωσης και ενός ασαφούς πολυπολιτισμού.

Όπως, ευφυώς, επισήμανε πρόσφατα σε συνέντευξή του σε αθηναϊκή εφημερίδα ο γνωστός φιλόσοφος Φράνσις Φουκουγιάμα: «Οι Ευρωπαίοι δεν πρέπει να κοροϊδεύουν τον εαυτό τους ότι μπορούν να αφομοιώσουν εκατομμύρια Αφρικανούς που μεταναστεύουν στην Ευρώπη. Πολιτικά δεν είναι ρεαλιστικό».

Και προσθέτει «Εάν θέλεις να έχεις ανοιχτά σύνορα μέσα στη Σένγκεν, πρέπει να έχεις ασφαλή εξωτερικά σύνορα. Η Ευρώπη δεν τα έχει».

Σημαντικά, επίσης, είναι δύο σημεία που θα καθορίσουν όχι μόνο το μέλλον της Ευρώπης, αλλά ολόκληρου του κόσμου: η προστασία του περιβάλλοντος και η σχέση του ανθρώπου με την τεχνολογία.

Σχετικά με το πρώτο είναι φανερό πλέον ότι αν ο άνθρωπος δεν σεβαστεί κάθε μορφή ζωής, αν δεν πάψει να λειτουργεί άπληστα και αστόχαστα καταστρέφοντας -με μόνο στόχο το κέρδος- το περιβάλλον, αυτό θα τον εκδικηθεί.

Όσο για την παντοκρατορία της τεχνολογίας που έχει, αναμφίβολα, καταστήσει τις ζωές μας ευκολότερες, οφείλουμε να εξαλείψουμε τους κινδύνους που προκύπτουν από την χρήση της, χωρίς ηθικές και ανθρωπιστικές αρχές.

Τέλος, θα ήθελα να επισημάνω την απειλή ενός ενδοευρωπαϊκού διχασμού, ένα ριμέικ του ψυχρού πολέμου που ταλάνισε την ήπειρό μας επί δεκαετίες. Η αναζωπύρωση παλαιών αντιθέσεων και η εκδήλωση νέων, που μπορεί να φτάσουν ακόμη και στην πολεμική αναμέτρηση, είναι κάτι απαράδεκτο για τον ευρωπαϊκό χώρο τον 21ο αιώνα.

Αντιθέτως, στρεφόμενοι στα διδάγματα των πατέρων της Ενωμένης Ευρώπης, όπως ήταν ο στρατηγός Ντε Γκωλ, ο καγκελάριος Αντενάουερ και άλλοι, μεταξύ των οποίωνσυγκαταλέγω τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, έναν αυθεντικό ευρωπαίο πολιτικό, θα πρέπει να επιλέξουμε την ενότητα.

Το όραμα μιας Ευρώπης από τον Ατλαντικό μέχρι τα Ουράλια, σημαίνει μια Ευρώπη ισχυρή, μια Ευρώπη ανεξάρτητη, μια Ευρώπη ευημερούσα για τους λαούς της και τα έθνη της, στην οποία το κάθε ένα θα προσφέρει την δική του πνευματική κληρονομιά, το δικό του ιστορικό αποτύπωμα, την δική του ταυτότητα, για να υπάρξει εντέλει μια δημιουργική και ελπιδοφόρα σύνθεση.

Προς αυτή την κατεύθυνση θέλουμε να πιστεύουμε ότι συμβάλει και η ΔΣΟ, εργαζόμενη με συνέπεια και αποφασιστικότητα ήδη για 28 ολόκληρα χρόνια, φιλοδοξώντας να συνδράμει στο μέτρο των δυνατοτήτων της, προς αυτήν την ενωμένη, δημοκρατική, ανθρωπιστική Ευρώπη που οραματιζόμαστε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναμένουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον να καταθέσετε τις απόψεις σας, τις προτάσεις σας, τον προβληματισμό σας και όλοι μαζί να πετύχουμε την καλύτερη σύνθεση πολιτικών πρωτοβουλιών που θα επιχειρήσουμε να υλοποιήσουμε το επόμενο διάστημα. Σας ευχαριστώ για την προσοχή.